

Сила духу - не просто слова! Сила духу - це правда жива!

СИЛА ДУХУ

Видається з вересня 2003 року
26 серпня 2025 року

Всеукраїнська організація
«СОЮЗ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ УКРАЇНИ»

№ 35 (1034)

Уряд затвердив оновлене

Положення про індивідуальну програму реабілітації (ІПР) для людей з інвалідністю

Кабінет Міністрів України ухвалив нове Положення про індивідуальну програму реабілітації особи з інвалідністю. Документ визначає, яким чином формується та реалізуються персоналізовані плани підтримки для людей з інвалідністю — із фокусом на реальні потреби, а не формальні процедури. Це ще один крок до створення сучасної, людської системи підтримки, яка орієнтується на реальні потреби людини, а не на формальні підходи.

Оновлена індивідуальна програма реабілітації - це не просто документ, а персоналізований план підтримки, який враховує потреби людини у різних сферах: медичній, соціальній, освітній, професійній, сфері спорту. ІПР формується на основі оцінювання повсякденного функціонування, яке проводиться експертною командою або медико-соціальної експертизи дітей, яка проводиться лікарсько-консультативною комісією — залежно від віку. Кожен напрям ІПР супроводжується конкретними фахівцями, які відповідають за реалізацію запропонованих заходів.

Для дітей з інвалідністю створено окреме Положення, яке передбачає участь не лише медиків, а й освітян, соціальних працівників, фахівців інклюзивних центрів. ІПР дитини формується незалежно від місця проживання та враховує вік, особливості розвитку й потреби у підтримці. Обидва документи - для дорослих і дітей - мають юридичний статус, є обов'язковими до виконання для всіх установ, але участь людини в заходах — виключно добровільна.

Оновлена ІПР для людей з інвалідністю, віком від 18 років впроваджується в електронному форматі - усі дані автоматично вносяться до електронної системи оцінювання та відображаються в особистому кабінеті людини на Соціальному порталі. Це забезпечує прозорий доступ до інформації як для самої людини, так і для уповноважених органів. Дані про програму також передаються до Єдиної інформаційної системи соціальної сфери, а для ветеранів - до відповідного реєстру. Такий підхід робить процес максимально зручним, швидким і надійним.

Раніше сформовані індивідуальні програми реабілітації людей з інвалідністю також залишаються чинними та продовжують виконуватися, зокрема, у частині:

- медичної, фізичної реабілітації, забезпечення допоміжними засобами реабілітації та виробами медичного призначення - до моменту проведення оцінювання повсякденного функціонування та формування нових рекомендацій експертною командою;

- психолого-педагогічної підтримки - до проведення комплексної оцінки в освітній сфері;

- професійної та трудової реабілітації - до проведення оцінки у сфері зайнятості.

Індивідуальні програми реабілітації діють протягом строку, на який встановлено інвалідність.

Таким чином, перехід до нової моделі ІПР є плавним, без ризику втрати вже наданих рекомендацій або переривання необхідної підтримки.

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України

Анонс

2 стор.

Уряд ухвалив низку важливих рішень у сфері охорони здоров'я

3 стор.

Надання послуг підтриманого проживання

4 стор.

Надання реабілітаційних послуг для дітей з інвалідністю

5 стор.

НСЗУ платитиме більше лікарням за травми війни

6 стор.

Безбар'єрність - коли можеш вчитися разом з усіма

7 стор.

Коли можеш вільно рухатися містом

КОЖЕН ПЕРЕДПЛАТНИК Є АКТИВНИМ УЧАСНИКОМ РУХУ ЗА ПРАВА ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Передплата на незалежну українську газету «Сила духу» триває протягом всього року!

Всеукраїнська газета «Сила духу» - друг, порадник та консультант людей з інвалідністю та усіх небайдужих.

На сторінках видання розглядаються питання соціального та юридичного захисту, працевлаштування та освіти, реабілітації та дозвілля людей з інвалідністю. А ще - поради психологів, кухарів, та астрологів.

Будьте з «Силою духу»!

Читайте нас!
Передплачуйте нас!

РАЗОМ МИ СИЛА!

Уряд ухвалив низку важливих рішень у сфері охорони здоров'я

Серед іншого, йдеться про врегулювання питань застосування допоміжних репродуктивних технологій, централізованих закупівель ліків та медвиробів, впровадження міжнародних медико-санітарних правил, затвердження стратегії наркополітики тощо.

- Схвалений урядовий законопроект, що дозволить комплексно врегулювати ключові питання застосування в Україні сучасних допоміжних репродуктивних технологій: використання замороженого репродуктивного матеріалу, донації репродуктивних клітин, замінного материнства та інших актуальних питань лікування безпліддя.

- Розширено перелік ліків та медвиробів, які будуть закуповуватись централізовано державним коштом та надаватимуться пацієнтам безоплатно. До нього, зокрема, внесені ліки проти аутоімунних захворювань нервової системи та нейроім'язових захворювань, а також медичні вироби для корекції складних сколіотичних деформацій хребта.

- Затверджені важливі зміни до впровадження міжнародних медико-санітарних правил. Україна оновлює систему санітарних заходів у пунктах пропуску. Тепер медики й профільні служби зможуть швидше реагувати на інфекційні спалахи та інші загрози. Це не лише підвищує безпеку на кордонах, а й наближає наше законодавство до стандартів ЄС.

- Схвалена Стратегія наркополітики до 2030 р. та затверджений операційний план з її реалізації до 2027 р. Документ продовжує державну політику щодо наркотиків, яка діяла до 2020 р., передбачає системний підхід до лікування залежностей, трансформацію ставлення суспільства до людей із залежностями, впровадження якісних, доказових і пацієнтоорієнтованих моделей лікування, що відповідають сучасним міжнародним практикам.

Прес-служба Міністерства охорони здоров'я України

Допомога “єЯсла” дозволить поєднувати батьківство і роботу сім'ям з дітьми раннього віку - Людмила Шемелинець

Завдання держави - допомогти батькам або тим людям, які замінюють дитині батьків, виростити щасливу, успішну, впевнену в собі людину. Водночас держава має допомогти дорослим реалізуватись самим. Нова державна допомога “єЯсла”, яку планується запустити в Україні, є одним з інструментів підтримки родин з дітьми - про це перша заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності Людмила Шемелинець сказала під час виступу на освітній конференції “Серпнева”, організованій Міністерством освіти і науки. Панельна дискусія, до якої долучилась Шемелинець, була присвячена темі розвитку дошкільної освіти.

“Допомога “єЯсла” сприятиме тому, що сім'ї зможуть поєднувати батьківство і професійну діяльність. Насамперед ця підтримка буде важливою для жінок. За даними Міністерства, 44% жінок, які народжують дитину, не мають професійного стажу. Серед жінок, які виховують дітей 3–5 років, працює лише половина, тоді як серед жінок, які не мають дітей такого віку, зайняті понад 70%”, - розповіла Шемелинець.

Допомога “єЯсла” передбачена законопроектом, який спрямований на підтримку сімей з дітьми. Його розробило Мінсоцполітики, а 19 серпня Верховна Рада прийняла в першому читанні. Право на допомогу матиме один з батьків, який доглядав дитину і приступив до професійної діяльності або навчання. Розмір і механізм реалізації допомоги буде додатково затверджений Кабінетом Міністрів України.

Людмила Шемелинець зазначила, що наразі планується

встановити розмір допомоги у 8 000 грн на дитину щомісяця, а для дітей з інвалідністю — до 16 000 грн. Ці кошти можуть бути спрямовані на послуги догляду за дитиною віком від року до трьох: послуги няні, персонального асистента дитини з особливими освітніми потребами, приватний дитсадок тощо.

Законопроект і відповідно допомога “єЯсла”, напрацьовані в межах Стратегії демографічного розвитку України до 2040 року, розробленої Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності.

Перша інвестиція в майбутнє людини та країни починається з дошкільної освіти. Мінсоцполітики впроваджує програми підтримки сімей з дітьми, щоб батьки мали необхідні умови для гармонійного розвитку своїх дітей.

Прес-служба Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України

Надання послуг підтриманого проживання

Уманська міська територіальна громада одна з перших в Україні стала учасником експериментального проекту надання послуг підтриманого проживання та стаціонарного догляду за принципом “гроші ходять за людиною”.

Проект надає можливість проживати в територіальній громаді, самостійно приймати рішення та вести активне соціальне життя з підтримкою. Людина сама обирає надавача послуг та здійснює оплату за надані послуги за рахунок державного бюджету.

Чи варто доєднатися до проекту та які він має переваги для внутрішньо переміщених осіб розповіла начальниця управління праці та соцзахисту населення Уманської ради Галина Кучер.

“Одна з умов проекту – кожен отримувач послуги має розраховуватися за отриману допомогу самостійно. Оскільки люди, які обрали наш заклад як надавача, маломобільні, ми намагалися зробити все, щоб їм було комфортно. Наприклад, допомогли відкрити рахунки у Приватбанку та отримали термінал для розрахунків безпосередньо у приміщенні, де проживають люди”, – сказала Галина Кучер.

На початку реалізації проекту в Умані в листопаді 2024 р. 8 людей отримували послугу підтриманого проживання та шестеро осіб – стаціонарний догляд. Вже зараз кількість отримувачів виросла до:

- стаціонарного догляду - 35 осіб,
- підтриманого проживання - 8 осіб.

Галина Кучер зазначає, що цей проект – це значна підтримка від держави для внутрішньо переміщених осіб літнього віку та осіб з інвалідністю. Адже держава сплачує за послуги, в той час, як пенсійні забезпечення залишаються у людини.

“Фінансування Центру інтегрованих соціальних послуг управління праці та соціального захисту населення здійснюється за кошти бюджету Уманської міської територіальної громади. Тому, звісно, кошти за участь в експериментальному проекті – це значна підтримка для гро-

мади. Однак, є велика перевага і для ВПО, адже вони отримують пенсію в повному розмірі, а за своє утримання сплачують державними коштами, які щомісячно отримують на свій рахунок”, – говорить Начальник управління соцзахисту.

Водночас в Уманському соцзахисті говорять, кожна громада, яка наважиться доєднатися до реалізації експериментального проекту, отримує методичну підтримку від Мінсоцполітики та Фонду соціального захисту людей з інвалідністю.

Послугою стаціонарного догляду в Умані, зокрема, користуються брат і сестра, Володимир та Віра Літвінови. Раніше вони жили у Куп'янську, однак, коли росія почала знищувати місто, їм довелося переїхати до Харкова. Брат і сестра поневірялись по чужих квартирах та тимчасових житлах, аж поки не дізнались про проект “гроші ходять за людиною”. Після переїзду до Умані, Володимир та Віра живуть в окремій кімнаті, яка облаштована всім необхідним та відповідає потребам пані Віри, яка втратила ногу.

“Приміщення гарне, просторе після ремонту, є простора їдальня, душі, туалети, підйомна платформа, інтернет, розташоване в лісовій зоні, де можна виходити на прогулянки, збирати ягоди, відпочивати психологічно та на мить забути про війну. Ще вигідно нам отримувати послуги в рамках проекту, так як пенсію отримуємо в повному розмірі (раніше сплачували за утримання 75% від розміру пенсії), а держава надає нам кошти для оплати цих соціальних послуг. Для нас проводять різні заходи, відвідують як благодійні так і міжнародні організації”, – поділився враженнями пан Володимир.

Наразі послуги отримують понад 300 людей. У проекті беруть участь 31 надавач.

Прес-служба Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України

**ІНФОРМУЄ директорка Департаменту соцзахисту населення
Полтавської ОДА Людмила КОРНІЄНКО**

Безбар'єрність починається зі слова. І саме слово може стати ключем до довіри, поваги й відкритості

Сфера соціального захисту та надання соціальних послуг, яка сфокусована на підтримці уразливих категорій громадян, нерозривно пов'язана із потребою впровадження безбар'єрних рішень.

Цифровізація заяв на отримання соцпослуг, допоміжних засобів реабілітації, оформлення соціальних гарантів, мобільні сервіси та бригади, масштабування послуг соціального таксі, раннього втручання та інших сімейно орієнтованих послуг – все це про безбар'єрну підтримку, яка в першу чергу починається зі спілкування та доступності.

Представники Департаменту соцзахисту населення ПОВА

долучились до особливої зустрічі «Коли можеш розправити крила», присвячена темі безбар'єрності в комунікаціях і формуванню згуртованого суспільства через мову, повагу та спільну дію.

Цей захід є частиною флагманського проекту Міністерства розвитку громад та територій «Рух без бар'єрів», який втілюється у межах ініціативи першої леді Олени Зеленської «Без бар'єрів». Він відбувся за підтримки ГО «Безбар'єрність», Центру соціальних змін і поведінкової економіки та Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ). Партнерами події виступили компанія Visa та ПриватБанк.

Продовження на наступній сторінці

Початок на попередній сторінці

До зустрічі долучилися радниця-уповноважена Президента України з питань безбар'єрності Тетяна Ломакіна, т.в.о. начальника Полтавська обласна державна адміністрація Володимир Когут, лідери думок, очільники громад, а також представники бізнес-спільноти та державного сектору.

Модератором події став телеведучий Єгор Гордєєв. Він відкрив зустріч, наголосивши на

важливості правильної комунікації, та навіть приклади, як некоректні формулювання можуть створювати бар'єри, а також презентував освітню відеолекцію «Коли можеш комунікувати без бар'єрів».

Підбиваючи підсумки, радниця-уповноважена Президента України з питань безбар'єрності Тетяна Ломакіна наголосила на важливості таких регіональних зустрічей. Вона підкреслила, що саме завдяки відкритому діалогу та обміну досвідом народжується справжня культура безбар'єрності, яка є фундаментом для здорового та стійкого суспільства.

Крім того, головам громад - учасникам заходу передано друковані видання «Довідник безбар'єрності», яке створене за ініціативи першої леді Олени Зеленської та є практичним посібником із побудови інклюзивних комунікацій.

Дякуємо всім організаторам та Полтавський державний аграрний університет - ПДАУ за чудовий захід. Спільні дії – спільний результат, який дозволить розправити крила

Надання реабілітаційних послуг для дітей з інвалідністю

В області запроваджено комплексний підхід щодо надання державних і місцевих соціальних гарантій сім'ям, у яких виховуються діти з інвалідністю. Одним із актуальних питань для вказаних сімей є проведення реабілітаційних заходів для дітей з інвалідністю.

Органи соціального захисту населення системно реалізують державну програму «Соціальний захист осіб з інвалідністю» за напрямом надання реабілітаційних послуг для дітей з інвалідністю.

Відшкодування вартості реабілітаційних послуг для дітей з інвалідністю здійснюється згідно з Порядком використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення реабілітації дітей з інвалідністю, затвердженого постановою Уряду від 27.03.2019 № 309.

Для забезпечення реалізації зазначеного напрямку для дітей Полтавської області на 2025 р. виділено 9,0 млн. грн. Станом на 01.08.2025 уже укладено 310 договорів на надання реабілітаційних послуг дітям з інвалідністю на суму майже 6 млн.грн, з яких 80 % - вже сплачено надавачам послуг.

Нагадуємо, послуги з реабілітації надаються безплатно в межах граничної вартості реабілітаційних заходів для однієї дитини, та визначаються за ступенем обмеження життєдіяльності і не можуть перевищувати:

- для дітей з I та II ступенем обмеження – 16 тис. гривень;
- для дітей з III ступенем обмеження – 25 тис. гривень.

Реабілітаційну установу, у якій дитина проходить реабілітацію, обирає один із батьків чи законний представ-

ник дитини з інвалідністю. З їх переліком можна ознайомитися на офіційному порталі Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю.

До переліку включено 141 реабілітаційну установу.

Для забезпечення дитини реабілітаційними послугами один із батьків дитини чи її законний представник звертається до уповноважених осіб з питань соціального захисту населення виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, центрів надання адміністративних послуг.

РОЗ'ЯСНЕННЯ НСЗУ

Лікування захисників і цивільних: НСЗУ платитиме більше лікарням за травми війни

Це буде передбачено новими змінами у фінансуванні хірургічних операцій, які НСЗУ підготувала спільно з МОЗ.

Раніше НСЗУ проаналізувала надання допомоги у лікарнях, де лікуються військовослужбовці, ветерани та цивільні з бойовими травмами. На основі цього аналізу визначено 88 основних груп хірургічних втручань, для яких будуть застосовані додаткові коефіцієнти ресурсоемності.

Нові коефіцієнти дозволять:

- оплачувати випадки відповідно до їх складності;
- компенсувати реальні витрати лікарень;
- забезпечити пацієнтам належний рівень лікування.

Такі зміни роблять систему фінансування гнучкою та здатною реагувати на потреби лікарень і пацієнтів у складних умовах воєнного часу.

Що саме зміниться?

- **Додатковий коефіцієнт.** Запроваджується додатковий коефіцієнт для 88 діагностично споріднених груп, який застосовується у випадках лікування пацієнтів з травмами, якщо їхнє перебування у стаціонарі тривало 4 доби і більше.

- **Оплата за множинні операції.** Вперше запроваджується система, що дозволяє оплачувати до 5 операцій, проведених в межах одного випадку, за сукупністю тарифів:

- 100% коефіцієнту ДСГ за операцію з найбільшою вартістю;

- 75% – за наступну найбільшу за тарифом операцію;
- 60% – за кожну наступну операцію.

НСЗУ щороку оновлює підходи до лікування травм війни, орієнтуючись на ті випадки, які потребують найбільше ресурсів. Система охорони здоров'я гнучко реагує на виклики часу, щоб лікарні могли працювати стабільно, а пацієнти - отримувати лікування, яке відповідає складності їхнього стану.

Здоров'я матері та дитини - серед пріоритетних послуг Програми медичних гарантій

Пологи - це особлива та трепетна подія. Кожна майбутня мама має почуватися захищеною, знаючи, що держава подбає про неї та немовля.

З початку 2025 р. Національна служба здоров'я України оплатила 94 088 пологів (дані наведено станом на 1.08.2025 р.) за Програмою медичних гарантій. Це означає, що понад 94 тисячі українських родин отримали безоплатно допомогу при пологах: Київ - 11 379, Львівська обл. - 8 989, Дніпропетровська обл. - 7 351, Одеська обл. - 6 807, Рівненська обл. - 5 322

Нагадуємо, що базові медичні послуги для мам і малюків покриваються Програмою медичних гарантій та надаються у медзакладах, що уклали відповідні договори з НСЗУ. Незалежно від свого статусу, місця реєстрації або проживання пацієнтки при надії можуть обирати для пологів будь-який з 243 медичних закладів країни, що законтрактовані з НСЗУ за пакетом "Медична допомога при пологах".

Медична допомога при пологах безоплатна як при доставленні бригадою екстреної (швидкої) медичної допомоги, так і при самозверненні без направлення.

Під час пологів пацієнтка має бути забезпечена необхідними ліками, медичними виробами, знеболенням, обстеженнями. Це:

- пологи з черговою акушерською бригадою
- партнерські пологи
- ведення неускладнених та ускладнених пологів

- проведення ургентного або планового кесаревого розтину
- моніторинг стану роділлі і плода
- застосування знеболювальних: анальгетики,
- епідуральна або спінальна аналгезія та ін.
- анестезіологічне забезпечення оперативних втручань та акушерських процедур
- лабораторні та інструментальні дослідження 24/7
- консультування лікарями інших спеціальностей тощо.

У Програмі медичних гарантій особливу увагу приділено дітям - окремі пакети послуг дбають про здоров'я малюків з перших днів життя.

"Медична допомога новонародженим у складних неонатальних випадках" - передбачена для передчасно народжених малят або тих, що народилися з певними захворюваннями. Забезпечує стабілізацію стану дитини при народженні та подальше потрібне лікування безпосередньо у пологовому закладі або після виписки з нього за направленням лікаря, при самозверненні, доставленні бригадою екстреної допомоги або переведенні з іншого медзакладу.

"Неонатальний скринінг" - рання діагностика, що дозволяє обстежити малюка на 21 спадкове або вроджене захворювання. Досимптомне виявлення лабораторних ознак рідкісної хвороби дозволяє вчасно розпочати лікування та запобігти розвитку важких ускладнень.

«Медична реабілітація немовлят, які народились пе-

Продовження на наступній сторінці

Початок на попередній сторінці

редчасно та/або хворими, протягом перших трьох років життя» - забезпечує комплексною реабілітаційною допомогою малюків, які народилися з певними проблемами зі здоров'ям. Послуги з реабілітації надають малюкам за направленням лікаря первинної медичної допомоги, лікуючого лікаря або при переведенні з іншого медзакладу.

Для жінок, які не можуть завагітніти природним шляхом, мрія про материнство може реалізуватися завдяки послугі «Лікування безпліддя за допомогою допоміжних репродуктивних технологій (запліднення in vitro)», що входить до Програми медичних гарантій. Завдяки безоплатній державній програмі з допоміжних репродуктивних технологій в Україні народилося 197 дітей. Наразі ця послуга доступна у 38 медичних закладах країни.

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

Безбар'єрність - коли можеш вчитися разом з усіма

Під час візиту до Полтави я мала можливість побувати у Центрі з надолуження освітніх втрат у школі №37.

У Полтаві вже діє шість таких центрів - у Супрунівському НВК та школах №2, 13, 17, 37 і 38. Громада планує облаштувати ще п'ять, щоб ще більше дітей отримали можливість надолужити знання, втрачені через війну.

За дослідженням PISA-2022, освітні втрати українських школярів оцінюються від 1,5 до 2 років. Це сухі цифри, але ми розуміємо, що за ними - колосальний стрес через війну, що триває вже багато років, віддалена освіта, яка часто є єдиним доступним варіантом. Відвідують центр й діти з інших громад, які були змушені переїхати. Комуś навчання дається складніше, тож потрібна додаткова підтримка.

Тож ці Центри - це можливість для великої кількості дітей зберегти й покращити свій рівень знань, щоб в майбутньому мати більше варіантів вибору, а не втрачати шанс отримати гарну освіту та бажаний фах.

Також ці центри - про те, як вчити із захопленням цікавості дитини. Тому тут багато вкладається в розвиток новітніх освітніх підходів і практик залучення до навчання.

Ці центри стали можливими завдяки підтримці UNICEF Ukraine, Уряду Норвегії, Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини і банку розвитку KfW. Це справжнє партнерство задля дітей.

Одну із зупинок під час візиту до Полтави ми зробили в протезному центрі «ОРТОПЕД». Це місце справді вражає.

На першому поверсі розташовані майстерні, де безпосередньо виготовляють, підганяють та ремонтують протези. Тут застосовують як перевірені технології, так і найновіші. Наприклад, завдяки технології Direct Socket від Ossur протез можна виготовити буквально за один день.

Фахівці також працюють із 3D-скануванням та комп'ютерним моделюванням, використовують ЧПУ-станки й 3D-друк для створення зручних протезів.

Яку саме технологію застосувати, визначають індивідуально для кожної людини. У протезуванні немає універсальних рішень, які підходять усім без винятку.

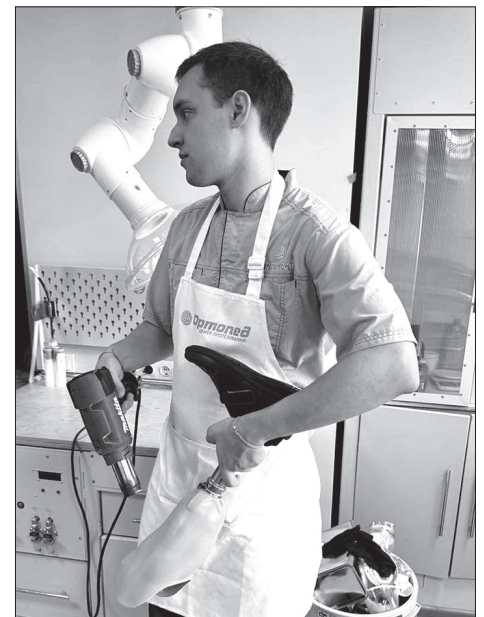
Але це лише перший поверх. Найцікавіше - на другому. Саме тут живуть та займаються люди, які проходять протезування. Вони отримують протез і починають найважливіший етап - навчання. Адже будь-яким, навіть найсучаснішим протезом, потрібно вміти користуватися.

Хтось відвідує спортивний зал, хтось проводить більше часу з ерготерапевтом, зокрема, на навчальній кухні, інші тренуються на спеціальному майданчику на вулиці.

Та найголовніше - не обладнання й не простори, а люди. Команді центру вдалося зібрати професійних і небайдужих фахівців, які допомагають тим, хто втратив кінцівки, знову повернутися до активного життя.

Тетяна ЛОМАКІНА,

радниця - уповноважена Президента України з безбар'єрності

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

Коли можеш вільно рухатися містом

Флагманський проєкт Міністерство розвитку громад та територій України «Рух без бар'єрів» розгортається одночасно в 15 громадах. І велике задоволення - побачити на власні очі, що вже зроблено.

Під час візиту до Дніпра ми разом із представниками громад Дніпропетровської області пройшлися майбутнім безбар'єрним маршрутом.

Загалом він включатиме 60 об'єктів — зручні тротуари, безпечні переходи, транспортні зупинки, навчальні та медичні заклади, комунальні установи й бізнес-простори. Не все вже готове, роботи тривають, та за планом вони мають бути завершені до кінця року.

Ми звернули увагу на інклюзивні трамвайні зупинки біля Історичного музею: підняті платформи, тактильна плитка,

накриття та місця для людей на кріслах колісних роблять ці об'єкти доступними для маломобільних груп населення.

Одним із прикладів успішної трансформації стала Успенська площа, яка раніше була звичайною дорогою. Зараз це повністю пішохідний простір із велосипедними доріжками. Тут є тактильна плитка для людей із порушеннями зору та пониження до рівня дороги, що робить її доступною для кожного.

«Ми відкрили цю площу у 2023 році. Ми зробили її повністю пішохідною, з велосипедною інфраструктурою. Звісно, дотримані всі норми: тактильна плитка, пониження доріг тощо», - розповів заступник міського голови Ігор Маковцев.

Важливо, що безбар'єрність розвивається не лише у просторі, а й у сфері охорони здоров'я. Ми відвідали міську лікарню, де працює відділення фізичної та реабілітаційної медицини. Тут допомагають відновлюватися після травм та поранень, зокрема нашим захисникам і захисницям.

Ми також побачили, як працює Прозорий офіс, де соціальні та адміністративні послуги доступні людям різного віку та стану здоров'я завдяки пандусам, ліфтам, тактильній навігації та жестовій мові.

Дніпро змінюється. Ми всі б дуже хотіли, щоб зміни були більш масштабними та швидкими, але маємо бути реалістами. Зараз ми робимо те, чого не робив ніхто й ніколи - безпосередньо під час війни змінюємо законодавство й нормативи, інфраструктуру, послуги, а головне - свідомість.

Тетяна ЛОМАКІНА, радниця - уповноважена Президента України з безбар'єрності

СЬОГОДЕННЯ

Пільги для підприємств громадських організацій осіб з інвалідністю у 2025 році: що змінилось і що залишилось

Новий рік традиційно приносить не лише святкові обіцянки «почати з понеділка», а й зміни в законах. Для підприємств, заснованих громадськими організаціями осіб з інвалідністю, це питання особливо чутливе: пільги — це не подарунок, а реальний механізм збереження робочих місць і можливість залишатися на плаву. Тож давайте розберемося: що ж маємо з 1 січня 2025 року.

ПДВ: кінець епохи «нульової ставки». До кінця 2024 року підприємства ГО осіб з інвалідністю могли користуватися нульовою ставкою ПДВ. Але ця норма втратила чинність. Тобто «загального звільнення» більше нема.

Чи це означає, що ПДВ тепер завжди і для всіх? Не зовсім. У Податковому кодексі (ст. 197) залишилися окремі категорії послуг і товарів, які не обкладаються ПДВ - зокрема, ті, що мають соціальний чи реабілітаційний характер. Але тут є нюанс: щоб скористатися такими звільненнями, потрібно мати офіційний дозвіл від Мінсоцполітики або уповноваженого органу. Інакше кажучи: без паперу - ніяких пільг.

Податок на прибуток: добра новина. Тут ситуація стабільніша. Відповідно до ст. 142 Податкового кодексу, підприємства, які належать ГО осіб з інвалідністю, можуть бути звільнені від сплати податку на прибуток. Умова та сама: чинний дозвіл і дотримання правил щодо складу колективу.

Земельний податок: теж залишився. Земельний податок

теж можна не платити, але лише якщо дотримані класичні вимоги: щонайменше 50% працівників на підприємстві — особи з інвалідністю, і не менше 25% зарплатного фонду їм виплачується. Це закріплено у ст. 282 Податкового кодексу.

Знову ж таки - ключ до пільги той самий дозвіл.

Як і коли подавати документи? У кодексах не знайдете конкретного рядка «подавати за місяць до початку кварталу». Але на практиці саме так радять робити органи соцзахисту, щоб пільги почали діяти вчасно. Тому якщо хочете мати пільги з 4 кварталу, краще потурбуватися про документи ще у вересні.

Це як з податковою декларацією: ніхто не змушує робити її в останню ніч, але чомусь більшість саме так і робить - а потім нерви, кава літрами і комп'ютер зависає.

Підсумок. У 2025 році підприємства ГО осіб з інвалідністю залишаються з важливими податковими інструментами підтримки. Втратили: нульову ставку ПДВ. Зберегли: звільнення від податку на прибуток і земельного податку.

Але головне правило таке: пільга працює тільки тоді, коли у вас на руках є чинний дозвіл, а колектив відповідає умовам 50%/25%. Отже, шансів вижити і розвиватися держава залишила, але легким цей шлях не буде.

Денис СУХОТІН, юрист, голова ВП ГО ВО СОІУ «Закарпатське обласне товариство осіб з інвалідністю».

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ НА НАСТУПНИЙ ТИЖДЕНЬ

ОВЕН. Період пробуджує вашу харизму і бажання сяяти. Чудовий час для романтики, творчості та публічних виступів. Прикрашайте своє життя красою — нехай це буде одяг яскравих кольорів, букет на столі або слова подяки й любові. Тиждень гарний для того, щоб «розв'язати вузли», звільнитися від токсичних стосунків і відчинити двері до щасливої осені. Чудовий час для догляду за тілом, режиму сну, харчування.

ЛЕВ. Вашу сцену освітлено прожекторами: ви стаєте магнітом для уваги. Час турботи про себе: оновіть гардероб, зробіть фотосесію, потіште себе. Тиждень може надихнути вас на глибокі розмови про почуття і на створення чогось душевного. Можливі творчі прориви — особливо якщо ви працюєте з візуалом або дизайном. Ваша привабливість на піку — використовуйте це для особистих і професійних цілей.

СТРЕЛЕЦЬ. Сім'я, діти, подружні стосунки виходять на перший план і потребують уваги. Активується сфера партнерства. Якщо ви в пошуку — можливе виникнення симпатії до колеги, кохання на відстані або з людиною з іншої культури. Сприятливі знайомства через Інтернет або в подорожах, створення нових союзів або оновлення старих — це стосується як особистих, так і ділових взаємин.

ТЕЛЕЦЬ. Життя нагадує, що не все повинно бути практичним. Дозвольте собі трохи розкоші, задоволення та гри. Можливі яскраві романтичні зустрічі, особливо в неочікуваних місцях. Внутрішній вогонь вимагає виходу — займіться спортом або розпочніть новий проєкт. Чудовий час для самовираження: малюйте, танцюйте, говоріть — вас почують і побачать саме ті, хто вам справді потрібен.

ДІВА. Ваш сезон починається, і ви відчуваєте прилив сил. Можливі несподівані інсайти, які варто записати — вони стануть у пригоді восени. Ідеї, народжені в команді, можуть стати основою для майбутніх успіхів. Можливі таємні симпатії або спогади про колишнє кохання. Але також це чудовий час для перезавантаження — як фізичного, так і чуттєво-емоційного. Відпустіть старе, відкрийтеся новому.

КОЗЕРІГ. Ваш настрій стає менш войовничим, з'являється бажання зробити все красиво і з душею. Ви отримуєте натхнення від повсякденних дрібниць. Захочеться затишку, тепла, гарних вечорів із близькими. Ви завершуєте літо в колі тих, хто вам дорогий. Тиждень дає можливість знайти гармонію між особистим життям і кар'єрою. Важливо говорити про почуття — навіть якщо це незвично.

БЛИЗНЮКИ. Ви відчуваєте, як літо минає, і разом із ним — старі емоції. Дозвольте собі прожити їх гарно, спіймати останні літні вітри творчих ідей. Чудовий час для коротких поїздок, спілкування й нових знайомств. Люди тягнуться до вас — будьте щедрими на компліменти та натхнення. Ваші слова мають силу — публікації, листи й розмови будуть особливо переконливими.

ТЕРЕЗИ. Ви розквітаєте в суспільстві, підвищуються ваші амбіції, з'являється віра в себе. Можливі яскраві вечірки, зустрічі, нові знайомства — приводів для радості буде більш ніж достатньо. Ваша ексцентричність притягує — будьте собою, і вас полюблять за це. Чудовий час для ділових поїздок, навчання, розширення кругозору. Вас тягне до глибоких тем — філософія, мистецтво, культура.

ВОДОЛІЙ. Це чудовий час для побачень, знайомств і творчих проєктів. Не бійтеся блискучих дотепністю й щирістю — до вас потягнуться люди. Але обов'язково зважайте на їхні думки й побажання, деколи поступаючись у деяких питаннях. Літо завершуєте з усвідомленням: багатство не лише в гаманці, а й у сердечних зв'язках. Сприятливими є фінансові вкладення — це відкриє вам нові горизонти.

РАК. Період активує вашу фінансову сферу і кличе до задоволення. Можливі приємні бонуси, подарунки або пропозиції. Хочеться краси — вкладіться в те, що тішить душу: мистецтво, затишок, стиль. У стосунках — шанс досягти стабільності, і навіть із елементом розкоші. Чудовий час для мініподорожей, зустрічей із друзями та флірту. Можливий роман на роботі або зізнання від авторитетної людини.

СКОРПІОН. Тиждень оновлень в особистому житті. У партнерстві — все досить яскраво — присутня пристрасть, але й бажання контролю. Вчіться відпускати та менше підозрювати. Важливо не спалювати мости, навіть якщо ревності вас роз'їдають із середини. Ви можете зіткнутися з необхідністю зробити вибір між новими й наявними стосунками. Дружба або спільна робота може перерости в щось більше.

РИБИ. Тиждень забарвлений темою цінностей, але також може подарувати цікаві зустрічі, підтримку, розмови, що надихають. Обставини змушують звернути увагу на фінанси, подарунки, задоволення. Несподівано з'являються нові перспективи в професійній сфері. Ви можете отримати приємний сюрприз, відчути подяку за виконану роботу. Чудовий час для презентацій, перемовин, публічних виступів.

**ПРЯМУЄМО
РАЗОМ**

G | M | F

**Transatlantic
Foundation**

Випуск створено за фінансової підтримки
Європейського Союзу та Німецького фонду
Маршалла Сполучених Штатів Америки –
Transatlantic Foundation (GMF TF).

Його зміст є виключною відповідальністю
Полтавського регіонального осередку
Громадська організація «Всеукраїнська
організація Союз осіб з інвалідністю України»
і не обов'язково відображає погляди
Європейського Союзу та/або GMF TF.

erim
Equal Rights
& Independent
Media

PROELECT
PROMOTING ACCOUNTABILITY IN ELECTORAL PROCESSES

**Газета
«Сила духу»**

Реєстраційний № KB 13063-1947 PR
Засновники: ПОО ВО COIU, ВО COIU
Видається за підтримки ВО COIU

Адреса редакції: 36000,
м. Полтава, вул. Соборності,
45, кімната 105.
тел/факс (0532)56-95-60.

Головний редактор:
Сергій Чумак.

E-mail: sergiy229@ukr.net
gazeta-sd@ukr.net

Редакція не завжди
поділяє точку зору авторів
публікації. Автор несе
повну відповідальність
за достовірність інформації.
Редакція залишає за собою
право скорочувати
і редагувати матеріали.

Підписний індекс: 91664

Віддруковано:
м. Вінниця,
вул. Гетьмана Мазепи, 12-б.
Тел.: (0432) 55-63-97, 55-63-98.

Підписано до друку: 25.08.2025 р.

Тираж: згідно заявки.

Замовлення: № 2513434